

Júdski králi pred exilom do Babylona

*Manasses *Amon *Joziáš

2 Králi 22:2 A (Joziáš) robil to, čo je spravodlivé v očiach Hospodinových, a chodil po každej ceste Dávida, svojho otca, a neuchýlil sa ani napravo ani naľavo.

2 Králi 22:4,5 Id' hore k Hilkiášovi, k najvyššiemu kňazovi, a nech **spočíta peniaze**, ktoré sú nadonášané do domu Hospodinovho, ktoré zobrali strážcovia prahu od ľudu, 5 a nech **ich dajú do ruky tým, ktorí robia prácu**, tým, ktorí sú ustanovení nad ňou **v dome Hospodinovom**, a nech ich dávajú tým, ktorí robia prácu, ktorá je v dome Hospodinovom, **aby opravili trhliny domu**

2 Králi 22:8, 10,11 A Hilkiáš, najvyšší kňaz, povedal Šafánovi, pisárovi: Našiel som knihu zákona v dome Hospodinovom. A Hilkiáš dal knihu Šafánovi, ktorý ju čítal. A Šafán, pisár, tiež oznámil kráľovi a riekol: Kňaz Hilkiáš **mi dal nejakú knihu**. A Šafán ju čítal pred kráľom. 11 A stalo sa, keď **počul kráľ slová knihy zákona, že roztrhol svoje rúcho**,

2 Králi 22:16 Takto hovorí Hospodin: Hľa, uvediem zlé na toto miesto a na jeho obyvateľov, všetky slová knihy, ktorú čítal judský kráľ.

2 Králi 22:19,20 Pretože zmätklo tvoje srdce, a ponížil si sa pred tvárou Hospodinovou, keď si počul, čo som hovoril proti tomuto miestu a proti jeho obyvateľom, že budú púšťou a zlorečenstvom, a že si roztrhol svoje rúcho a plakal si predo mnou, preto som i ja počul, hovorí Hospodin. 20 Preto hľa, pripojím ťa k tvojim otcom, a budeš sprataný do svojich hrobov v pokoji, a nebudú hľadieť tvoje oči na nič z toho zlého, ktoré uvediem na toto miesto. - A doniesli kráľovi odpoveď.

*Jehoachaz (exil do Egypta)

*Eljakim – Jehojakim (Boh ustanoví, Boh dá(va) povstať, Boh povstane) (Necho zmenil jeho meno)

*Jehojachin (exil do Babylona)

*Mattaniáš (dar Hospodinov) – premen. Nabuch.m na Cedekiáš - právo Hospodinovo; Hospodin je spravodlivý

Obliehanie Jeruzalema Nabuchodonozorom 2 roky, hladomor, prelomenie obrany, útek ľudí, dolapenie Cidkiáša, poprava jeho synov, oslepenie, odvlčenie do Babylona.

2 Králi 25:9-11 A spálil dom Hospodinov i dom kráľov i všetky domy Jeruzalema, i všetky veľké domy popálil ohňom. 10 A múry Jeruzalema dookola rozborilo všetko vojsko Chaldejov, ktoré mal so sebou veliteľ kráľovskej stráže. 11 A ostatok ľudu, ktorý bol pozostal v meste, a prebhlíkov, ktorí prebehli k babylonskému kráľovi, ako aj ostatok zástupu presťahoval Nebuzaradán, veliteľ kráľovskej stráže.

Exil cca 597 pnl (altern. 586); návrat 538 pnl. – oslobodenie ediktom perzského kráľa Cýra

Babylonian Captivity, also called **Babylonian Exile**, the forced detention of [Jews](#) in [Babylonia](#) following the latter's conquest of the kingdom of [Judah](#) in 598/7 and 587/6 bce. The captivity formally ended in 538 bce, when the Persian conqueror of [Babylonia](#), [Cyrus the Great](#), gave the Jews permission to return to [Palestine](#). Historians agree that several deportations took place (each the result of uprisings in Palestine), that not all Jews were forced to leave their homeland, that returning Jews left Babylonia at various times, and that some Jews chose to remain in Babylonia—thus [constituting](#) the first of numerous Jewish [communities](#) living permanently in the [Diaspora](#). Many scholars cite 597 bce as the date of the first deportation, for in that year King [Jehoiachin](#) was deposed and apparently sent into [exile](#) with his family, his court, and thousands of workers. Others say the first deportation followed the destruction of [Jerusalem](#) by [Nebuchadnezzar](#) in 586; if so, the Jews were held in Babylonian captivity for 48 years. Among those who accept a tradition (Jeremiah 29:10) that the exile lasted 70 years, some choose the dates 608 to 538, others 586 to about 516 (the year when the rebuilt [Temple](#) was dedicated in Jerusalem). <https://www.britannica.com/event/Babylonian-Captivity>

Daniel v Babylynskom exile

Daniel, Chananiáš, Mišael a Azariáš

Zmena mena pohanským kráľom (zmena identity)

Daniel – sudca Boží / Boh je môj sudca

Chananiáš – Hospodin obdaril priazňou, milosť
Hospodinova

Mišael – kto je ako Boh

Azariáš – Hospodin pomohol

Baltazár – Baal ochraňuj kráľa (aj kanánsky
Boh života a plodnosti)

Sadrach – Príkaz (boha mesiaca) Aku

Mézach – hosť kráľa

Abednégo – sluha Nebo-a (boh múdrosti)

Porážka Izraela Nabuchodonozorom znamenala v ich očiach porážka Boha Izraela bohmi Babylyna. Porazení bohovia boli poddaní víťazným bohom.

Dôkaz – porážka ľudu, dobitie a zničenie mesta a hlavne chrámu. Vylúpenie chrámu a bohoslubných nástrojov. Ukoristenie toho, čo považovali za reprezentáciu boha (bežne modly...)

Duchovný boj zdanlivo vyhratý.

Nelogický odpor mladíkov v snahe nepoškvrniť sa, dodržiavať Boží zákon. Priazeň od Boha; odmena, obdarenie nadprirodzenými talentmi.

Daniel 1:17 Týmto štyrom mládencom dal Boh vedomosti a rozum, aby sa vyznali v každom literom umení, a múdrosť, a krome toho Danielovi dal i to, aby rozumel každému videniu i snom.

Predstavenie pred kráľom.

Daniel 1:19-21 A kráľ hovoril s nimi, a nenašiel sa z nich zo všetkých ani jeden taký, ako bol Daniel, Chananiáš, Mišael a Azariáš, a stávali pred kráľom. 20 A v každej veci múdrosti a rozumnosti, na ktorú sa ich vypytoval kráľ, našiel ich desaťkrát zbehljších nad všetkých učencov a hvezdárov, ktorí boli v celom jeho kráľovstve. 21 A Daniel bol v tom postavení až do prvého roku panovania kráľa Cýra.

Kráľov prvý sen

Daniel 2:19-23 Vtedy bolo tajomstvo zjavené Danielovi vo videní vnoci. A vtedy dobrorečil Daniel Bohu nebies. 20 Daniel odpovedal a riekol: Nech je meno Božie požehnané od veku až na veky, lebo jeho je múdrosť a sila. 21 **A on mení časy a doby, sasadzuje kráľov a ustanovuje kráľov;** dáva múdrym múdrosť a vedomosť tým, ktorí znajú rozum. 22 On zjavuje hlboké veci a skryté a vie o tom, čo je vo tme, a svetlo prebýva s ním. 23 Teba, ó, Bože svojich otcov, oslavujem a chválim, ktorý si mi dal múdrosť a silu, a teraz si mi tiež oznámil to, čo sme prosili od teba, lebo si nám oznámil vec kráľovu.

Daniel dostáva zľutovanie a milosť od Boha kvôli spoločnej prosbe mladíkov. V ňom pochopí duchovný princíp vlády Boha nad kráľmi a aj to, že múdrosť, ktorú dostal, je od Boha, nie z neho samého.

Daniel 2:27-28 Daniel odpovedal pred kráľom a riekol: Tajomstvo, ktoré žiada kráľ zvedieť, nemôžu povedať kráľovi mudrci ani hvezdári ani iní učenci alebo veštci. 28 Avšak je Boh na nebesiach, ktorý zjavuje tajomstvá, a oznámi tiež i kráľovi Nabuchodonozorovi, čo sa stane v potomných dňoch. Tvoj sen a videnia tvojej hlavy na tvojom ležišti sú toto:...

Daniel 2:30 A mne nebolo zjavené toto tajomstvo pre múdrosť, ktorá by asi bola vo mne, väčšia od múdrosti všetkých živých, ale preto, aby oznámili kráľovi žiadaný výklad, a aby si zvedel myšlienky svojho srdca.

Tu Daniel poráža dôležitú duchovnú mocnosť a správa sa „nelogicky“; nevyužíva vývoj situácie (svoje zjavenie) na seba povýšenie; dáva neodkryte celú slávu Bohu.

Kvôli tomu môže do duchovnej oblasti uvoľniť „dynamit“ – deklaráciu, že Hospodin je nad všetkými kráľmi a ich bohmi.

Daniel 2:37 Ty, kráľu, si kráľom kráľov, **pretože ti Boh nebies dal** to kráľovstvo i tú moc i silu i slávu, Prehlásenie prichádzajúceho Kráľovstva Božieho na zem (za čias rímskej ríše)

Daniel 2:44-45 A za dní tých kráľov ustanoví Boh nebies kráľovstvo, ktoré nebude skazené nikdy až na veky. A to kráľovstvo nebude ponechané inému ľudu. Rozbije všetky tie kráľovstvá na prach a učiní im koniec, ale ono bude stáť až na veky. 45 Lebo si videl, že sa od vrchu odtrhol kameň, ktorý nebol v rukách, a rozbil na prach železo, meď, hlinu, striebro i zlato. Veľký Boh oznámil kráľovi, čo bude po tomto. A sen je istý, a jeho výklad je verný. –

Neuveriteľný zvrat v duchovnom svete – kráľ súhlasí a vyznáva Božie zjavenie:

Daniel 2:47 a takto odpovedal kráľ Danielovi a riekol: Je vskutku pravda, že **váš Boh je Bohom bohov** a Pánom kráľov a zjavuje tajomstvá, keď si mohol zjaviť toto tajomstvo.

Zlatá modla

Nelogický odpor mladíkov; rozhodnutie nepoddať sa.

Daniel 3:15 ... Ale ak sa nebudete klaňať, budete v tú istú hodinu uvrhnutí doprostred ohnivej pece rozpálenej, a potom **kde ktorý boh je to, ktorý by vás vytrhol z mojich rúk?! 16** Sadrach, Mézach a Abednégo odvetili kráľovi a riekli: Nabuchodonozore, nie je nám treba, aby sme ti na to odpovedali slovo. 17 **Ak tak chce náš Boh, ktorého my ctíme, ten nás môže vytrhnúť z ohnivej pece rozpálenej** a vytrhne aj z tvojich rúk, ó, kráľu! 18 Ale ak nie, nech ti je známe, ó, kráľu, že **tvojich bohov ctíť nebudeme ani zlatému obrazu, ktorý si postavil, sa nebudeme klaňať.**

Mladíci nekupčili s Božou milosťou; deklarovali vieru v Jeho moc zachrániť, ale svoju lojalitu Bohu nepodmieňovali Božím zásahom – záchranou pred prenasledovaním/ hrozbou smrti

Daniel 3:28-33 Vtedy odpovedal Nabuchodonozor a riekol: Nech je požehnaný Boh Sadrachov, Mézachov a Abednégov, ktorý poslal svojho anjela a vytrhol svojich služobníkov, **ktorí dúfali v neho tak, že neposlúchli ani rozkazu kráľovho, ale vydali svoje telá v záhubu, aby neslúžili ani aby sa neklaňali niktorému bohu krome svojmu Bohu.**²⁹ A preto nariaďujem, aby každý človek z ktoréhokoľvek národa, ľudu alebo jazyka, ktorý by povedal niečo rúhavé proti Bohu Sadrachovmu... 30 Vtedy zase zvelebil kráľ Sadracha... 31 Kráľ Nabuchodonozor všetkým národom, ľuďom a jazykom, ktorí bývajú na celej zemi: Nech sa vám rozmnoží váš pokoj! 32 Vidí sa mi byť slušným, aby som rozprával znamenia a divy, ktoré učinil pri mne Najvyšší Bôh. 33 Aké veľké sú jeho znamenia a jaké mocné jeho divy! Jeho kráľovstvo je večným kráľovstvom, a jeho panstvo trvá z pokolenia na pokolenia.

Nové prehlásenie kráľa o moci a vláde Boha

Kráľov druhý sen

(knihá Daniela je napísaná v hebrejčine - (1:1–2:3; 7:1–12:13) a aramejčine - (2:4–7:28). Kráľ hovorí ako rozprávač knihy Božej v aramejčine.

Nové zjavenie vlády Božej nad kráľmi a národmi; extrémny dôkaz – poníženie kráľa na 7 rokov, kým sa nepokorí

Daniel 4:21,22 toto je výklad, ó, kráľu, a je to usúdenie Najvyššieho, ktoré prišlo na môjho pána kráľa: 22 Vyženú ťa spomedzi ľudí, a budeš mať obydlie s poľnou zverou, budú ti dávať jesť bylinu ako volom a budú ťa máčať nebeskou rosou, a prejde ponad teba sedem časov, až dokiaľ nepoznáš, že Najvyšší panuje nad kráľovstvom človeka a že komu chce, tomu ho dá.

Daniel 4:24 Preto, ó, kráľu, prijmi moju radu a **lám svoje hriechy spravodlivosťou** a svoje nepravosti činením milosrdenstva utrápeným, ak by azda bolo nejako predĺženia tvojmu pokoju.

Daniel 4:26-29 Lebo ku koncu dvanástich mesiacov prechádzajúc sa hore po kráľovskom paláci v Babylone 27 takto hovoril kráľ a riekol: Či nie je toto on, ten veľký Babylon, ktorý som ja vystavil, aby bol domom kráľovstva, v sile svojej moci, a aby bol na ozdobu mojej slávy?! 28 Ešte bola reč v ústach kráľa, keď **padol hlas s neba**: Tebe hovoria, kráľu Nabuchodonozore, že kráľovstvo odišlo od teba, 29 a vyženú ťa zpomiedzi ľudí, a budeš mať obydlie s poľnou zverou, budú ti dávať jesť bylinu ako volom, a prejde ponad teba sedem časov, **až dokiaľ nepoznáš, že Najvyšší panuje nad kráľovstvom človeka a že komu chce, tomu ho dá.**

Pokorenie sa Nabuchodonozora

Daniel 4:31-34 A ku koncu tých dní, ja Nabuchodonozor, **pozdvihol som svoje oči k nebesiam, a môj rozum sa navrátil ku mne, dobrorečil som Najvyššiemu a Živého na veky som chválil a oslavoval, ktorého panstvo je večným panstvom, a jeho kráľovstvo trvá z pokolenia na pokolenie.** 32 A všetci obyvatelia zeme sú počítaní ako čo by nič, a podľa svojej vôle činí s vojskom nebies i s obyvateľmi zeme, a nie je nikoho, kto by ho uderil po ruke a povedal mu: Čo to robíš? 33 Toho istého času sa navrátil môj rozum ku mne, a čo do slávy môjho kráľovstva, i moja dôstojnosť i môj lesk sa navrátil ku mne, a hľadali ma moji radcovia a moji veľmoži, a zase som bol postavený nad svojím kráľovstvom a bola mi pridaná ešte väčšia sláva. 34 Teraz teda ja Nabuchodonozor **chválim, vyvyšujem a oslavujem Kráľa nebies, ktorého všetky diela sú pravdou a jeho cesty súdom, a ktorý tých, ktorí chodia v pýche, môže ponižiť.**

Zlodejská vláda

Zbojnická vláda

Kráľovská vláda

Vláda štýlu Kráľovstva Božieho sa dá realizovať jedine princípmi Kráľovstva Božieho.